

L'entrevista

Marina Pallás

Sergi Masip, coordinador de l'Escola de Música Tradicional Ebreca Lo Canalero

“El model de societat actual dóna molt poc espai per preservar la música popular”

Sergi Masip (Tortosa, 1971) és lutier i ha fet classes de sacs de gemecs i dolçaina a diferents llocs de Catalunya, el País Valencià i Mallorca. És membre i/o fundador de diversos grups, com els Grallers de Jesús, Dimonis Set Cervells, Saragatona, Terror Roig, la Rondalla de Sofia de la Ribera, la Rondalla dels Ports, Riu en So, l'entitat Espai de So i el Campus de Cultura Popular Ebrefolk de Móra d'Ebre.

Com i amb quin propòsit va nàixer Lo Canalero?

Naix en el si de l'associació Espai de So, entitat que vam fundar músics i etnògrafs ebrenca i valencians fa quatre anys a Tortosa. L'esperit inicial és bàsicament de dos components: els germans bessons Lluís-Xavier i Miquel-Àngel Flores, etnògrafs i folkloristes valencians, molt implicats amb el territori catalanoparlant. Ells han animat la resta de membres perquè tots plegats emprenguérem un llarg camí ple d'obstacles, ja que hem hagut de trencar tòpics, incomprendiments, interessos monopolistes, però, tot plegat, un camí il·lusionant per oferir una nova perspectiva en el coneixement del nostre patrimoni etnomusical.

Llavors, hi havia una mancança de propostes d'aquest tipus d'ensenyament de música tradicional? Valorem poc les nostres tradicions?

L'ensenyament de la música popular i tradicional a l'Ebre sempre ha estat present amb projectes com l'Aula de Música Tradicional de Tortosa, de la qual jo mateix vaig ser alumne i professor. Tanmateix, vint anys després calia fer noves lectures per ser realistes i potenciar com mereix la transmissió del patrimoni cultural. A l'Aula de Tortosa no hi havia sempre un contingut actualitzat i el treball de recerca era ben minso en mol-

tes assignatures. L'Escola Lo Canalero té com a objectiu oferir tallers i cursos que es basen en el treball de camp fet per etnògrafs i en el compromís social, i per això es combina amb activitats de carrer.

El carrer és el vostre escenari?

És l'espai natural de la nostra música i cultura popular, lluny de l'escenari i de l'espectacle no interactiu. Així és com es potencia realment la revitalització d'aquest patrimoni i com la gent pot tornar a valorar-lo.

La música tradicional, la continuem escoltant o ballant, però no formem noves generacions que la puguem seguir mantinent viva?

El model de societat actual dóna molt poc espai per preservar la música popular, la qual, a sobre, sovint encara és vista com una cosa ancorada i del passat. A més a més, les tendències marcades per la globalització no hi ajuden. És fonamental que per revertir aquesta situació els nostres xiquets tinguin accés a ella a l'escola.

Els estudis musicals de qualsevol tipus estan desprestigiats en la nostra societat?

El que entén bàsicament la gent com a estudis musicals són els del conservatori i hem d'entendre que en la música sempre ha primat la perspectiva acadèmica. En aquest sentit, la Generali-

tat, imitant França, va voler regular i dignificar la música popular amb la creació de les aules AMPT fa ara dos dècades, amb un ensenyament reglat i certificatiu. Lamentablement, aquestes aules han desaparegut o s'han reconvertit, i han passat a ser de gestió privada o associativa, com la de Tortosa. Això implica que no sempre els continguts ni els perfils dels professors són els esperables.

Quins cursos oferiu a l'Escola i quina durada tenen?

Tenim tres línies de formació: l'organologia, amb l'ensenyament d'instruments de rondalla de corda catalana, com ara guitarra, guitarró, tiple, llaüt...; el cant, centrat en la cançó versada i improvisada autòctona, com ara la jota, les aubades, el garrotín...; i, finalment, el ball, com la jota, el fandango, el bolero, la seguidilla... En aquesta línia formativa, l'atenció als xiquets de més de 6 anys és fonamental per a nosaltres, a banda dels habituals cursos per a adults. Els tallers són trimestrals i semestrals.

Quin és el vostre mètode d'aprenentatge?

La major part de l'equip de professors té una gran experiència i alguns són docents i, fins i tot, autors d'articles d'investigació i treballs de camp. Per exemple, en el curs de ball per a adults, Mi-

quel prioritza que els alumnes aprenguen el ritme i les diferents mudances, fugint de les falses coreografies escèniques dels grups folkòrics. Se centra en que els alumnes coneguen les maneres tradicionals de ballar, que escolten i senten la música i no compten els passos, que identifiquen i coneguen la història i evolució dels gèneres... i fins i tot treballen la creació pròpia.

Quins professors sou actualment?

En corda batuda tenim Enric Panisello; en percussió, dolçaina, bot i corda pòsada, jo mateix; en cançons tradicionals i cançó versada, Sofia Morales; en ball tradicional, Miquel Flores; i en danses infantils, Gemma Curto.

Quants alumnes teniu?

L'any passat n'hi va haver una vintena, però enguany l'oferta s'amplia al públic infantil, hem duplicat els tallers i la majoria de cursos són gratuïts.

Què va significar la figura del Canalero?

El senyor Pepe García, "lo Canalero", és un referent de la música i el cant versat, i per aquest motiu calia honorar-lo com en altres territoris venen els seus poetes improvisadors. Personatges com ells han mantingut la flama de la nostra idiosincrasia musical i cultural en èpoques molt adverses i cal ser agraït amb els que ens han precedit.

Vostè no només és professor i coordinador de l'escola...

Bé, també sóc alumne precisament dels meus companys, ja que en la música popular i tradicional cal ser versàtil, multidisciplinari i estar en formació contínua. També formo part de la Rondalla dels Ports, formació musical de corda en què participen alguns professors.

Què pot fer una persona que estiga interessada en assistir als vostres cursos?

Qualsevol persona que estiga il·lusionada en conèixer una nova perspectiva de la música tradicional, allunyada del tòpic i de la gracieta fàcil, sobretot aquells que tinguen especial interès en redescobrir gèneres musicals, instruments i maneres d'ensenyar que han quedat inexplicablement gens estudiades, us asseguro que quedaran ben sorpresos. Ens poden trobar a l'ajuntament vell de Roquetes, al web ebrefolk.cat, a la nostra pàgina de Facebook o al correu escolacanalero@gmail.com. ■ FOTO NÚRIA CARO